۲شنبه ۲۷ آبان ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه		ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵	«
۳	«	۳۵	«
۱	«	۱۲	«

آذربایجان

آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی
نمره ۶۲ (۳۵۱) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

تهراندا نظامی حکومت

اجتماع‌تی قدغن ایتمیشدر

مرتجعلر ایراندا انتظامسیزلیق و امنیت‌سیزلیك یاراتماغا جان آتیرلار

طهراندان گلمیش خبرلره گوره حکومت نظامی طرفیندن کارخانالرده و باشقا یئرلرده اجتماعات قدغن ائدیلمیشدر. بیز بو خبر و باشقا خبرلره جدی صورتده اهمیت وئریریك.

دوننکی باش‌مقاله‌میزده ارتجاعی عنصرلرین فعالیت‌لرینین شدتلنمه‌سی باره‌سینده بحث ایتمیش ایدیك. معلوم اولدیغی کیمی ملت دشمنلری ئوز تشبثلریندن هیچ‌جهیله ال چکمه‌ییب و گوندن گونه آزادیخواهلارا آرتیق سیخینتی وئرمك ایچون جان آتیرلار.

ایندی ایران دا هر جوره هرج‌مرج و آنارشی یاراتماق ایران ملتینین حاکمیت حقیقی‌نی پوزماق و لغو ایتمك دیمکدر. ایران ملتی دوست ایله دشمنی تشخیص وئردیگی ایچون اونلارین آزادیقلارینی تهلکه‌یه دوغرو آپاران آداملاردان نفرت ائدیر. امنیتی پوزماق و خلقین عمومی فکرلرینی قاتیشدیرماق خلقی عصبانی ائدیرك طهراندا گئدن سیاستلره داها آرتیق دقت ایتمگه وادار ائدیر.

ایندیکی آنتریك‌لرین دولت مسئوللارینا علاقه‌دار اولماقلا ظاهره چیخماسی بیر چوخلی مسئله‌لری خلقه دوشوندیریر، انتخابات یاخینلاشدیقجا مرتجعلرین فعالیت‌لری داها شدتلنیر و اونلارین دموقراتیك یئنیجاقلارا اولان پیس نیت‌لری میدانا چیخیر. آقای قوام‌السلطنه‌نین بو حساس موقعده لاهیجانا مسافرت ایتمه‌سینین معناسینی دوشونمك لازمدر. ایرانین قارانلوق بیر موقعیتینده دولت باشچیسی ئوز مسئولیتینی یاخشی حس ایتملی‌دیر.

طهراندا و باشقا یئرلرده اولان جریانلار عزا گونلرینین و انتخابات گونلرینین یاخینلاشدیغی بیر زماندا چوق گراونج و عین زماندا دقته‌لایق بیر موضوعدر.

هر حالدا آزادیخواهلار دموقراتماسکاسی آلتیندا ئوزقیافه‌لرینی گیزله‌دن عنصرلره هئچ‌جهیله فعالیت امکانی وئرمیه‌جکدر.

مرتجعلرین بو کیمی عمللری ملتی عصبانی‌لشدیریر. بو اونلارین ئوز موقعیتلری ایچون چوق خطرناك‌دیر.

خلق ایندی هر جوره امنیت‌سیزلیکدن ناراضی قالاجاقدر. خلق ایندیکی حکومتین رفتاریندن نگراندر، آذربایجان خلقی‌نین دموقراتیك نهضتی بو کیمی نگرانچیلیقلاردان نشئت ایتمیشدر.

صدر حکومتی‌نین سیاستینی تعقیب ائدیب حزبلری باغلایان بیر حکومتین ده صدرین سر نوشتینه دوچاراولماسی شبهه‌سیزدر.

ایران آزادیخواهلاری بو کیمی ارتجاعی مانوورلارین قارشی‌سیندا محکم دوروب متانتله ئوز آمانسیز مبارزه‌لرینه دوام وئره‌جکلر.

ایندی هئچ بیر قوه آزادلیق جریانی‌نین قاباغین کسه بیلمز.

قاهره‌ده مکتب طلبه‌لرینین میتینگی

دونن قاهره‌ده مین نفر عالی مکتب طلبه‌لریندن انگلیس خارجی ایشلر وزیری بوینین پیشنهادلاری علیهنه میتینك‌لر ویرمیشلر طلبه‌لر دیمیشلر که بیز ایسته‌ییریك که انگلیسلر تئزلیکله مصر توپراغیندان چیخسینلار.

آمریکادا اعتصابلار باشلانماقدادر

آمریکادا یئنی اعتصابلار باشلانماقدادر داش کومور معدنلری کارگرلری گلن پنجشنبه گونی اعتصابه باشلاماقلارینی قراره آلمیشلار.

احمد — احمد

دورت بیوك خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

دونن گئجه ۴ بیوك دولتلر خارجی ایشلر وزیرلری نیویورکدا خصوصی جلسه تشکیل ویریب و بیرسیرا مسئله‌لر باره‌سینده دانیشمیشلار — قرارا‌لموشدر که دوشنبه گونی آخشام ۴ بیوك دولتلر خارجی ایشلر وزیرلری جلسه تشکیل ویرسینلر.

میانه فدائیلر حرکاتینین ایل دونومی

مناسبتیله

آقای پیشه‌وری

طرفیندن میانه‌یه وئریلمیش تلغراف

آقای ژنرال دانشیان توسطیله میانه فدائیلرینه

عزیز یولداشلار! سیزین بیر ایل بوندان اول ارتجاع پیکرینه ووردیغیز بویوك ضربه‌نین سسی بیر ایل مدتینده بوتون دنیایه یاییلماقلا مظلوم ملتلری آغیر یوخودان اویادیب اونلارین قلبینده آزادلیق آتشینی ایشیقلاندیردی. سیزین تفنك‌لریزین گورولتوسی ژاندارم جلادلارینی مقهور ایتمکله خلقیمیزی، مخصوصا کندلیلری اونلارین ظلم و اسارتیندن قورتاردی.

عزیز یولداشلار! آذربایجان خلقی مخصوصا مظلوم کندلیلر سیزین قهرمانلیغینیزا بورجلودرلار، اونلار سیزین بو گونکی بایرامنیزی صمیم قلبدن تبریك و سیزین موفقیتیزی آرزولاییرلار.

آذربایجان خلقی سیزین کیمی خلف و قهرمان اوغوللاری ایله افتخار ایدیر، فرقه‌میز سیزین کومگنیز ایله ملی آزادلیغیمیزی مدافعه ایتدیگی کیمی بوتون ایرانلیلارین آزادلیق و سعادتی اوغروندا مبارزه ایدیر.

عزیز فدائیلر! ئولکه‌میز ارتجاعی عنصرلرین خائنانه و حیله‌گر حرکتلری نتیجه‌سینده بویوك مشکلات ایله روبرو اولموشدر، بو مشکلاتدان قورتارماق ایچون داها بویوك فداکارلیقلارا حاضر اولمالی‌ییق، بو فداکارلیقلاردان نتیجه آلماق ایچون بیرلیك و صمیمیت لازمدر. فرقه‌میز بوتون خلقیمیزدن بونی طلب ایدیر. سیزین بویوك بایرامیز بیرلیك و قارداشلیغین محکملنمه‌سی شعاری آلتیندا آپاریلمالیدر.

یاشاسین میانه و سرابین قهرمان فدائیلری و اونلارین عزیز سرکرده‌سی ژنرال غلام دانشیان.

پیشه‌وری

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

-۷-

انگلیس نماینده‌لری صلح قونفرانسیندا

محاربه‌دن صونرا انگلیستاندا حکومت علی‌الظاهر محافظه‌کار فرقه‌سیندن کارگرلر فرقه‌سینه منتقل اولدی انگلستانین داخلی سیاستینده نتیجه جزئی تغییراته سبب اولان بو ظاهری دگیشیکلیك، انگلیس خارجی سیاستینده هیچ بیر تغییراته سبب اولمامیشدر.

انگلیس یئنی حکومتی، آتلانتیك منشورینه و بیرلشمیش ملتلر منشورینه و بو منشورلار موجبنجه بوتون خلقلره وئریلن آزادلیق و ئوز اراده‌لرایله حکومت اختیار ایتمك حقی، فاشیزم و اونین بوتون مظاهرینه قارشی امانسیز اولماق قرارلارینه رغماً، کئچمیش حکومتین امپریالیست سیاستینه ادامه وئره‌رك ازیلمیش خلقلرین بوغازیندان چیقان آزادلیق سسلرینی، مترقی خلق حرکاتینی بوغماقا و آرادان آپارماقا دوام ایتدیردی و فاشیست حکومتلرین (اسپانیادا - یونان‌دا) یا فاشیست تشکیلاتلارین (خائن لهستان ژنرالی آندرس - ایتالیادا نئو - فاشیستلاری) ئوز حمایتی آلتنا آلدی و خلق مترقی نهضتلرین ایندونزیادا - یوناندا - یاخین و اورتا شرقده محو ایتمگه باشلادی.

انگلیس حکومتی، محاربه‌دن صونرا حقیقی دموقراتیا حرکاتین، فاشیست آلمانیا استیلاسی یا نفوذی آلتیندا ازیلیب آرادان گئتمکده اولان ئولکه‌لر و خلقلر آراسیندا، توسعه تاپماقدا گوردیگی حالدا بو قدرتلی نهضتی دایاندیرماق و گری قایتارماق ایسته‌ییردی. بورادا بیز انگلیس حکومتی‌نین دنیانین مختلف نقطه‌لرینده آپاردیقی سیاسته راجع بحث ایتمك ایسته‌میریك بلکه انگلیس نماینده‌لرینین پاریس صلح قونفرانسینداکی تعقیب ایتدیگی خط حرکت ایله علاقه‌دار اولاراق، او دولتین اروپائی سیاستینه راجع دانیشمالیییق.

صلح قونفرانسینین اوایلینده انگلیس حکومتی اوروپا دا ئوز تنزلده اولان

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

مریم خانم فیروزین مدنیت ائوینده

سووه‌ت اتفاقی خاطره‌لری حقینده تبریز ضیالیلاری و مختلف طبقه‌لرین نماینده‌لری قارشیسیندا ایتدیگی نطقین خلاصه‌سی

سووه‌ت اتفاقینا مسافرتیم حقینده بیر نئچه ساعتده سیزه شرح وئرمگیم چوق چتیندر آنجاق مختصرده اولسا ئوزوم ایچون وظیفه بیلیرم که بو مسافرتیمده گوردیگیم شئی‌لری ئوز عزیز هموطن‌لریمه عرض ایدیم.

دوزدر منده چوخ کتابلار شورالارا راجع و اونلارین اجتماعی وضعیت‌لرینه و ترقیاتیکه ائلیه‌بیلر اوخومیشدیم و یا دعوا موقعینده اونلارین فداکارلیقلارین و صدمه‌لریکه گوروب‌لر ایشیتمیشدیك بوگون اونلاری یاخیندان گوروب جسارتله دییه‌بیلرم که اونلارین فداکارلیقلارینین یوزده بیرینده حتی اوخویوب و ائشیتمه‌میشیك.

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

تاسفلی بیر حادثه

دونن یکشنبه گونی ساعت ۱۰ یاریم حدودینده تبریزده ناگهانی اولاراق هاوورایچون هوایا چیخمیش بیر طیاره سقوط ایتدی. بو سقوطین اثرینده لیتنانت کاوه و عیسی علیزاده فوت ایتمیشلر.

بئله‌لیکله آذربایجان خلقی ایکی نفر ئوز اوغلانلاریندان تاسفلی بیر وضعیتله الدن وئردی. بیز بو حادثه‌دن صون درجه‌ده متاثریك ...

رومانیادا مجلس سئچگیلری

صباح رومانیادا ملی مجلس ایچون سئچگی‌لر عملة گله‌جکدر. نوامبر آیندا، آمریقا، فرانسه، و بلغارستان سئچگی‌لریندن صونرا بو انتخابات ٤ نجی یئری اشغال ایتمکده‌دیر.

رومانیا خلقی، رومانیانین آلمان اشغالیندان و فاشیزم نفوذی آلتیندان قورتولدیغیندان صونرا، ایلك دفعه رای وئرمگه دعوت ایدیلمکده‌دیر.

بو ئولکه‌ده ده باشقا اوروپانین شرقی ئولکه‌لرینده اولدیغی کیمی دموقراسی و ترقی یولوندا بویوك قدم‌لر گوتورولموشدور.

کئچن ایل مارس آیندا ایش‌اوسته گلمیش اولان رومانیا حکومتی رومانیا خلقینین قاطع اکثریتینه دایانماقدادر. بو حکومت رومانیا «ملی دموقرات جبهه» سینه دایانماقدا و ئوز رأسینده رومانیانین «اکینچیلیك جبهه‌سی» لیدری «پطروغروزا» قرار دوتموشدور.

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

بهین دارائی

اوقتوبر انقلابی و قادین

مبارز، قهرمان، ئوز وارلیغینی اثبات ایده‌ن و حق یولوندا چالیشان آذربایجان آزادیخواه قادینلارینا بو مقاله‌نین اوخوماغینی توصیه ائدیرم:

چوخلار قادین مسئله‌سینین خصوصی بیر مسئله اولدوغی و اجتماعاتین صنفی قورولوشی ایله علاقه‌دار اولمادیقی عقیده‌سینده درلر.

بیرنجی بویوك داهی انسان که بو عقیده‌نین علیهنه چیقدی و بونون عکسینی اثبات ائدیب و دنیایه بیلدیردی لنین در.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

داخلی خبرلر

مرند معارفینده

مرنددن گلن خبره گوره مرند معارف اداره‌سی یوخسول طلبه‌لرین کتابلارینی و درس اوخوماق وسیله‌لرینی مجانی اولاراق تحصیل ایلینین آخرینه‌دك تامین ایتمگه جدیت ایدیر، معارف اداره‌سینین پیشنهادینا گوره مرند شهر اداره‌سینین انجمنی طرفیندن مدرسه‌لرده اوخویان یوخسول طلبه‌لر ایچون پالتار آلماقدان ئوتری ۹۰۰ تومن اعتبار وئریلمیشدر.

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

یئنی عصردن

صونسیز بیر تاریخ

سکز آیدان بری‌درکه انگلیز - مصر دائمی مذاکره‌لری دوام ایدیر، صون مای آیندا، انگلیز حکومتی اوزون عسکرلرینی مصردن چکه‌جگینه دائر قول وئرمیشدی. لاکن صونکی حوادث انگلیز ایشچی‌لری خارجی سیاستی‌نین حقیقی مقصدلرینی گوستر -

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

مریم خانم‌فیروزین مدنیت ایوینده ...

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

شورا اتفاقنین بدن تربیه‌تومیته‌سی و وکس توسطیله ۲۱ ژوئیه رژه‌سینه‌ایراندادا نماینده دعوت‌ایلمیشدی. من چوق افتخار ائدیرم که بوجشنده منده‌ایران نماینده‌سی‌آدینا شرکت ایتمیشم.

منیم ایچون غیر مقدوردر که بو رژه‌نین عظمت و گوزلیگین‌بیان‌ائدم. استادیوم دینامودا که تقریبا یوزمین نفر جماعت یئرلشن بیر یئردر تمام نماینده‌لر که دنیانین مختلف‌یئرلریندن گلمیشدیرلر جایگاه ترتیب‌ویریلمیشدی هامو نظم وآرامش‌ایله ئوزیئرلرینده قرار توتمیشدیلار. بیرشئی که‌منه چوق عجیب‌دربودرکه‌اورادا پلیس(مایس) یوخ ایدی که جماعتی سرنیزه وباتقنك ایله دالیا وورسون.

میدان‌بزه‌نمیشدی، شورا ملتلرینین مخصوص پرچم‌لری‌ایله‌وجوان ورزشکارلار الوان‌لباسلار ایله بدن تربیه‌چیلری ئوز محبوب و سوگلی رهبرلرینین «ستالین» قارشیسیندان گئچیردیلر.

سونرا هرملت مخصوص‌پالتارلار و ئوز ملی سرودلاری‌ایله نوبه‌بنوبه میدانا وارد اولوردیلار.

بو رژه‌ده موضوعیکه منیم‌ومنیم یولداشلاریمین نظرینی جلب ائدیردی بوایدی که ۱۶ مختلف ملت، مختلف دین و دل و عادت‌ایله نه‌جوربیر یئرده جمع اولوب‌و هم‌آهنگ‌لیك‌له،دوستلیق وهمکارلیق، اتحاد نتیجه سینده عمله گلیب بو جشنده شرکت ائدیب وهر ملت آزاد بدون هیچ مانعی ئوزملی سرودلارینی اوخویورلار. بیز گوزوموز ایله گوردوك که اورادا بوتون خلقلره بیر نظرله باخیرلار نتیجه که بیر فرد روسا نه نظرله باخیرلارسا بیر نفر ئوزبك، ترکمن وغیرلرینه‌ده اوجور.فرهنگی‌موسسه‌لرینده‌و نمایشلرده قارداشواری‌رفتار ایدیرلر.

البته بو موضوع بیزیم ایچون اینده‌ی چوق مهم دگیل اما اوقتیابر انقلابیندان اول بو ملتلرهیچ بیرارزش صاحبی دگیل ایدیلر. بونون نتیجه‌سینده‌درکه شورالر اتفاقی سعی‌ائدیب هرکسی ئوز حقینه یئتیریب‌وهرکس معلومات صاحبی اولوبدر.

موسکوا و باشقا شهرلرده چوق بویوك باغلار گوردیك که هربیریسی بیر کیچیك شهردن بویوکدر واو باغلاردا بویوك سینمالر و موزه‌لر، تیاتر، ورزش میدانلاری، کتابخانه‌لر ترتیب ویریلیر که هرکس ایشدن چیخان زمان اورادا روحا و جسما استفاده و استراحت ائدیرلر، هامی اهل مطالعه‌در، کتابلار اورادا چوق اشتیاقیله و دیمك اولار حرص وولع ایله اوخونور.

من بیر خانیلا تانیش‌اولدوم او، ایرانین ادبیاتیندان صحبت ائدیب فردوسی، سعدی‌وحافظ دن آدآپاردی. بونلار چوق‌مطلع بیر ملت‌درلر، هربیر کیچیك یا بویوك حادثه که دنیاده اوز ویریرکارگراضیالی، کندچی‌اونون نتیجه اوله‌بیلیجی بیلیر و حتی بعضی حادثه‌لری ابتدائی مکتب‌لرده اوشاقلار ایچون‌ده شرح ویریلیر.

شورا اتفاقیندا بیرآدام تاپماسیز که دنیانین‌جریانیندان خبرسیز اولسون. اگر ایستیك بیلك که بو ملت نجور غالب اولدولار فرانسه یازیچی سی (بومارشه) بیر یئرده دییر:سربازلار تولور وئولدوروردیلر لاکن بیلمیردیلار نه ایچون‌در. بیر صورتده که اونلار بیلیردیلر که نه جور دشمنه قابق اولورلار. «لنین‌غرادین» دلیك‌دلیك دیوارلاری گوستریرکه ایکی ایل‌تمام بونلار توپ وآتش وسویوق‌وآجلیق مقابلینده دوام گتیریب و بیر گیجه گوندوزده ۱۰۰ گرام‌چوره‌که‌قناعت ایله‌بیب بش یوز مین نفر آجیندان اولدی ولی لنین‌غرادی الدن ویرمه‌دیلر و دیدیلر که «لنین» شهری گرگ تسلیم اولماسین.

کیف‌ده نازیلر ۱۹۰ مین نفری بیر یئرده تلف ایتدیلر. نازیلر هربیر یئره که یئتیشیبلر فرهنگی‌موسسه‌لری‌و کتابخانه‌لاری آرادان آپاریبلار.

کیف‌ده من‌بیر قولخوزین‌تماشاسینا گیتدیم اورادادا ینه‌ایران نماینده‌سی آدی ایله قولخوز رئیسی طرفیندن نهارا دعوت اولوندوم. اونا باخمایاراق که من ایشیتمیشدیم که قولخوزچیلار چوق ثروتمند یاشاییرلار ولی کاملا بونکته‌یه او گون نهار باشیندا پی‌آپاردیم و گوردوم که‌اولا تمام بونهار قولخوزین ئوز محصوللاریندان‌در من ۱۲ جوره خوراك یادداشت ائدیب بقیه‌دن صرفنظرایتدیم. قولخوزین هریئرلرینی منه نشان ویردیلر بو قولخوزچیلار مادی و اقتصادی ترقیدن‌علاوه سیاسی قسمتینده‌ده دنیانین سیاسی لری کیمی صحبت ایدیرلر. ایران کندچیلری‌حقنده مندن سئوال ائدیب و ئوزسئوالارینی منیم توسطیمله ایران کندچی‌لرینه یئتیریردیلر.

کیف ده جوانلار اوردوگاهینا گیتدیك اورادا که ۱۲ و ۱۴ یاشلی اوشاقلار مندن ایتدیکلری سئوالارا معطل و جوابیندا عاجز ایدیم اونلارده ایران اوشاق و جوانلاری حقینده منه سئوال ویریردیلر.

بالاخره هر یئره که ایاق قویدوم با اطلاع و معلوماتلی. آداملار ایله مواجه اولدوم. اونلار دا بیرمشترك فکر گوردوم که عبارت در بوندان. اونلار وطنه بقدری علاقمند درلر که حاضردرلروطن‌یولوندا اوشاق‌وآرواد خ نواده دن ال چکیب وطندن دفاع ایتسینلر. اونلار هر زاددان قاباق دیپرلر شورا ئولکه‌سی پایدارالماليدر.

کیف‌ده بیر نفرایله صحبت ائتدیم او یئله دییردی گرچه بو خرابه‌لری گورمك بیزی چوق متاثر ائدیر ولی تازه شهر که دوزلدیریك بوندان‌چوخ یاخشی اولاجاقدر. معلوم اولور که بونلار گئچمیشی هیچ حساب ایده‌رك گله جکدن صحبت ائدیرلر.

«استالین غراد». استالین غراد سربازلارینین فداکارلیقلاری منتها درجه‌ده اونلارین قهرمانلیقلارینی و وطن پرستلیك‌لرینی ثابت ائدیب، بونلار ئوز سئویملی رهبرلرینین آدینا اولان شهری مدافعه ایتدیکلری عقیده وقوی ایمان ایله ایندیده اورانی تعمیر و ترسیم ائتمگه باشلامیشلار.

کارخانه لرده مین لرجه آرواد و اوشاقلار قهرمانلیقلا ایشه مشغول درلار.

«سووئت آذربایجانی» بو را دعواده مستقیما صدمه گورمه ییبدر ولی رشید و ایمانلی جوانلار وطن یولوندا قربان وئریب روسیه‌نین‌قلبی اولان باکینی حفظ ائدیب بیر صورتده، که تمام نازیلرین منظوری بو ایدی که اورانین نفت قویولارینی محو و نابود ایتسینلر.

سووئت آذربایجان‌خلقی اوقتیابر انقلابیندان قاباق چوق ذلت وچتین‌لیکله یاشاردیلار. ولی ایندی هر فرد ئوز حقوق حقه‌سنه نائل اولوب کیشیلی و آروادلی ایش‌گورورلر. سووئت آذربایجانیندا چوق آقالار ایله تانش اولدوم.

منیم نظریمی‌جلب ایدن‌بوایدیکه اورادا هامو ایستییر که ئوز ملتلرینین هنر و صنعت لرینی‌ترقی ایتدیرسینلر. اورادا یازیچیلارا و صنعت کارلارا چوق اهمیت ویریلیر، مدنیت ایوی مدیری آقای صمد وورغون که‌سووئت آذربایجانین مشهور یازیچیلاریندان‌در ایکی دفعه استالین جایزه‌سی آلماغا مفتخر اولوب و همچنین چوق خانملار و آقالاردا بو نشانی آلماغا موفق اولوبدرلار.

«فیزیوترابی ایستوتیندا» آقای پروفسور حسنوف که اورانین‌رئیسیدر اورانی منه نشان‌ویریب و تمام‌آقالار و معلملر که اورادا تدریس ایدیرلر ایرانلی محصیل لردن رضایت ائدیب و ممنون درلار.

سووئت آذربایجانیندا مخصوصی موسسه‌لر آتالار و اوشاقلار ایچون تهیه اولونوب که قابل حیرتدر. بیر مختصر احصائیه سیزین ایچون عرض ائدیرم.

ایضاحات «کونسولتاسیون» یئری‌لری ۱۰۰ دانه، اوشاقلارمریضخانه‌سی ۱۴ دانه، ساناتوریوم ۳ مین اوشاق ایچون، ییلاق و گردشگاه ۵ مین اوشاق ایچون، حامله آنالار ایچون ۱۲۰۰ تخت خواب، معلوم اولور بوجور ترقی‌لر شورا حکومتینین رژیمی، اساسی، محکم واصولی قانونلار اوزرینده‌در. شورا ئولکه سینده ایش‌هرکسین استعداد وقابلیتینه گوره‌در. استعدادلی آداملار احترام و حرمت صاحبی‌اولاجاقدر. بوئولکه‌ده فقط ایش استعدادین ارزشی وار، هرکندچی و ایشچی و روشنفکر بونی بیلیر که هرکس زلد کالیتیندا ئوزنی دفاع ایتملی‌در.

سووئت ملتی‌منحصور بیر ملت‌در سووئت خلقی ئوزگه ملت لره چوق احترام قویورلار، اونلار علی‌الخصوص بیز ایرانلیلاراچوق‌حرمت قویوردولار بیزیم گئچمیش تاریخمیزدن احترامیله آد آپاریردیلار

بیزیم خلقمیزین لیاقتیندن و استعدادیندان صحبت ائدیر دیلر. من که بیر نفر ایرانلی نهایت درجه ده بو محبت و صمیمیت‌دن متاثر اولوب وعقیده‌مندم که ایران خلقی ئوزدولت و همسایه‌سیله همیشه یاخین اولماسقلا دوستانه رابطه برقرار ائدیب واونلارین ترقی‌لریندن سرمشق آلاجاقلار و آرزو ائدیرم که بو دوستلیق گون بگون محکم وقوی اولا.

اوقتیابر انقلابی و قادین

اول‌صفحه‌دن‌بقیه

بویوك اوقتیابر انقلابینین ٤ نجی ایل دونومی مناسبتیله لنین پراودا غزیته سی نین ۲۳٤ نمره‌لی و ۱۸ اوقتیابر ۱۹۲۱ تاریخلی شماره‌سینده بیر مقاله درج ایتمیش و اوردا دی‌ییر.

«روسیه‌اوقتیابر انقلابینین ان‌مهم مسئله‌لریندن بیریسی‌ده ایندیه قدر اجتماع و سیاسته‌دن محروم اولانلارا ایندی بویوك امکان و میدان وئرمك در.

بو جماعت مختلف قورولوشلاردا ایندیه قدر تضییق آلتیندا یاشامیش و استثمار ائدیلیردیلر.

قاپیتالیزم قورولو شیندا هامودان آرتیق قادینلار استثمار ایدیلیردی.

آوروپادا قاپیتالیزم قورولوشینین اسیرلری اولان قادینلاری مذهب، دین آدینا حقوقدان محروم ائدیردیلر و ائدیلیرلر.

قادین جنسی قاپیتالیزم قورولوشیندا تام معناسیله اسیر در. حتی دموکراتیك جمهوریت لرده قادین عمومیتله وطنداش حقوقیندن محروم‌در. قانون اونلاری کیشی‌لرله مساوی اولماغا مساعدت ایتمه‌ییر.

قادین سرمایه دار قورولوشیندا ائوقولی دیمکدر.

قادین فکری و ذهنینی یالنزقارا ایشلر آشپزخانه ایشلری، تیکیش و بو کیمی ایشلر اشغال ائدیر.

قادین ائو دن خارجده هیچ بیر ایشده اشتراك ایتمه‌ییب نهایت عقلی و فکری کورلاشیب آرادان گئدیر».

لنین بو مسئله حقینده دی‌ییر: سوسیالیزم انقلابیله قادین جماعتی ائو قولی اولماقدان قورتار مالی دری، قادینلارین حقوقسیزلیغینا ختام وئرمك ظاهرده بورژوازیا انقلابینین وظیفه‌لریندن در.

لاکن بورژوازیا مملکتلرینده قادینلارین حقوقسیز اولمالارینا ختام وئرمك ممکن اولمابیر.

بورژوازیا پارلمانیندا، بورژوازیا غزیته و ژورناللاریندا قادینلارین حقوقسیز اولمالاری حقینده چوخ سوزلر گوزل فکرلر ایله سویله نیلیر، پارلاق نطقلر ایراد ائدیلیر.

حقیقت ده ایسه آوروپا مترقی دولتلرینده بو مسئله بیرمعین نقطه‌ده دایانمیش نطق لردن بیر آددیم بئله ایره‌لیله مه ییر، آوروپا مملکتلرینده غیر مدنی مملکت لر کیمی قادینلار استثمار ائدیلمکده درلر.

لنین بو باره ده دی ییر: قادینلارین حقوقسزلیغی و یا روسلاردان باشقا ملتلرین تضییق و مساواتسیزلیغی، بو مسئله‌لرین هاموسی‌بورژوازیا دموکراتیك انقلابینا عاید در. لیکن بورژوازیا دموکراتیك متفکرلری بو مسئله لری حل ائده بیلمه دی.

بونلاری یالنز اوقتیابر انقلابی بیر دفعه‌لیك اولاراق روسیه‌ده کوکدن حل ائتدی.

اورتا عصردن‌قالان قادین حقوقسیزلیغی بیر دفعه‌لیك روسیه‌دن قالدیریلمیشدر.

اورادا قادین و کیشی مساوی حقوقه مالك‌اولوب یئنی‌اجتماع‌تشکیلاتینده برابرجه‌سینا چالیشیرلار.

۱۵۰ ایل بوندان اول بورژوازیا دموقراتیك انقلابلاری بشریتین خلاصینی، قادینلارین نجاتینی وعده وئرمیشدر، لیکن سوزلرینده دورماییب و سوزلری حیاته کئچیرمه‌میشلر، زیرا اونلار ئوزگه لرین حقوقینا و مالینا ال وورماغی قانون و قاعده‌ایله مساعد گورمه ییب ملکدارلارین ملکینه، سرمایه دارلارین نقدینه‌داها دوغروسی جهتسیز عزیز اولان آقالارین آقالیقینا و قولدارلیقینا و قادینین کیشی وسیله سیله استثمار اولونماسینا هله اوتوروب حرمت گوزیله باخدیلار.

بئله لیکله مظلوم اولان، استثمار اولونموش اکثریتین دردینه بیر دوا اولونمیاجاق ایدی.

یالنیز اوقتیابر انقلابی و پرولتاریات انقلابیندا در که، بوتون کهنه و چوروموش رسم لره لعنت اوخونور.

بویوك لنین دئییه ن کیمی اوقتیابر انقلابی، پرولتاریات انقلابی‌قادینلارین غیر مساوی اولمالارینین کوکینی کسدی و بو وجدانسیزلیغا صون قویدی. او دقیقه دن، اوحادثه دن صونرا قادینلارین نجات تاپماسی مسئله‌سی آیری – آیری غروپلار طرفیندن یوخ بلکه بوتون عمله و کندچی لرین اشتراکی ایله حل اولونور.

قادینین مساواتسیزلیغی وتضییقی و مظلوم اولماسی هرشئیدن چوخ ازدواج مسئله سینده ایدی.

آتانین اختیارینین آتادان چوخ اولماسینی قهرمان شورالر حکومتی اورتادان قالدیردی.

اوقتیابر انقلابیندان بری ایشچی قادینلار، کندچی قادینلار، آزادلیق و حقوق برابرلیگی آلدیلار.

اوقتیابر انقلابیله آتالیق واوشاق مدافعه سی مسئله‌سی حل اولوندی.

بیر آز وقتین ایچریسینده بویوك ایشلر گورولدی. بیر چوخ مؤسسه و اداره‌لر آتا و ایشسیز قادینی‌تامین وتجهیز ایتدی، قادینین سیاسی حیاتدا اشتراك ایتمه سینه امکان وئریلدی.

بوتون قاپولار قادینین اوزینه آچیلدی، سیاسی حیاتدا نه فقط ضیالی علملی قادینلار بلکه بوتون زحمتکش قادینلار، ائو تصرفاتینا مشغول اولان قادینلار اشتراك ایتمگه باشلادیلار. قادینلاردان قورولتایلارا نماینده‌لر انتخاب ائدیلمگه باشلاندی.

– مقاله‌نین آخرینده نئچه کلمه‌ده بویوك لنینین قادینلارین نجاتی اوغروندا گوستردیگی مبارزه یوللارینی قید ائدیرم:

روسیه ده قادین آزادلیغینی چوخلی یولداشلار و چوخلی قادینلار چوخ آسان و ساده حساب ائدیردیلر، دیمك مسئله یه لازمی قدر اهمیت وئرمه‌ییردیلر، اونا گوره ده ایشه باشلایاندا چتینلیکلره توش گلیب گئری قایتماغا مجبور اولوردیلار، لنین بئله یولداشلاری تقدیر ایتمه‌ییر و بئله دی‌ییر «بو ایش عزم و ثبات ایسته‌ر بو ییردن بیره نتیجه وئرمز. بورادا سنه لر ایله جدی چالیشماق لازمدر.»

داهی لنین قادین نجاتینه بویوك یاردیم ایتمیشدر. اونلارا حق یولی نجات یولی گوستریب بو یول ایله گئری دونمز رجعت بیلمه دن گئت دیه‌دی.

من بوتون دنیاده شخصیتی اولموش استثمار اولونموش قادینلار جماعتی‌نین داهی لنین خلاصکار لیغیلا آزاد اولمدوغنی بوتون آزادلیق سئوه‌ن و زحمتکش قادینلارا تهنیت ائدیب وبوتون قادینلاری قادین آزادلیغی اوغروندا بیرلشمگه و مبارزه‌یه دعوت ائدیرم.

اوقتوبر انقلابی قادینلارین آزادلیغیندا اساسی بیر رول اوینادیغی ایچون بوتون ئولکه لرده یاشایان زحمتکش قادینلارین حقیقی بیربایرامی در، اوقتوبر انقلابیندان بری جامعه‌لرده اولان عدالتسیزلیکلر گئت – گئده آزالماقدا در و شبهه‌سیز درکه گله‌جکده بوتون دنیا وبشریت آزادلیغی اوقتوبر انقلابیندان الهام آلاراق آزادلیق واقتصادی برابرلیك‌اوغروندا مبارزه ایده جکلر.

تبریز شهر جوانلار تشکیلاتنین بوتون حومه‌لرینده یغینجاق اولموشدیر

آذربایجان دموقرات فرقه سنین جوانلار تبریز شهر کمیته‌سنین بوتون حومه‌لرینده بوگونلرده کنفرانس تشکیل اولموشدیر جمعه گونی آبان آیینین ۲٤ نده جوانلار تبریز شهر کمیته‌سنین ٥ نجی حومه سینده مسئول ایشچیلر و فعال عضولرینین شرکتی ایله آذربایجان دموقرات جوانلارنین تاسیس اولونان گونینده یعنی آذرین بیرینده جشن دوتماق باره‌سینده‌صحبت اولونموشدیر.

میاندوآب دا کندچیلر ایچون تخم مساعده‌سی‌ویریلیر بوایل چغندر چوخ آرتیق محصول ویرمیشدر

میاندوآبدان آلدیغمز خبره گوره میاندوآب و اطراف کندلرده مربوط کمیسیون وسیله‌سیله هرگون‌استحقاقی اولان کندچیلره تخم مساعده‌سی‌وئریلیر هابیله چغندر بو ایل آرتیق محصول وئردیگینه گوره بوتون کارخانه محوطه لری چغندر لا دولوب و داها بیر هفته دیر یئر اولمادیغی ایچون تحویل اولونمایر. میاندوآب داغلده سرعتله آنبارلارا توپلانیر وچوره گین قیمتی‌ده محلده یاخشیدر.

دنیا خبرلری

آذربایجان رادیوسیندان

انگلیس دولتینین ایتالیا دولتینه یادداشتی

ایتالیا خارجی ایشلر وزارتی انگلیس دولتی طرفیندن بیر یادداشت آلمیشدر بو یادداشتدا دییلیر که ایتالیا و یوگسلاوی آراسیندا اولان دانیشیقلاردا انگلیس دولتی ده شرکت ایتمه‌لیدر معلوم اولدوغی کیمی ٤ بیوک دولت خارجی ایشلر وزیرلرینین ایره‌لیکی جلسه‌لرینده ایتالیا ایله یوگسلاوی آراسیندا باغلاناجاق صلح معاهده‌سی باره‌سینده دانیشیق اولان زمان ایتالیا دولتی‌نین یادداشتی بوندا دایر که ایتالیا حکومتی یوگسلاویا ایله بیرلیکده دانیشیق آپارماغا حاضردر اوخونموشدو . بو زمان سووت اتفاقی خارجی ایشلر وزیری مسیو مولوتف دییمیشدر که بو مسئله یالنز ایتالیا و یوگسلاویا دولتلرینه مربوط اولان بیر مسئله‌در گره کمز خارجی وزیرلر شوراسی بو مسئله ایچون اوز وقتینی تلف ایله‌سین

لیکن ایندی انگلیس دولتی ایتالیا دولتینه ویردیگی یادداشتدا بو دانیشیقلاردا شرکت ایتمه‌ک ایسته‌مه کینی بیلدیر بربئله لیکله کیملرین اولکه‌لرده داخلی ایشلرده یا باشقالارینین ایشلرینده دخالت ایتمه کلری آیدینجا معلوم اولوب علاوه ایتالیا دولتی‌نین مستعمره صاحب‌لارینا آرخالانیب بو باره‌ده اوزینه قاچاق یولی آختارماقی گورونور

لهستان و چکسلواکی خارجی ایشلر وزیرلرین طلبی

لهستان و چکسلواکی خارجی ایشلر وزیرلری ٤ بویوک دولت خارجی ایشلر وزیرلریندن آلمانیا حقینده آپاریلان دانیشیقلاردا اوز نماینده‌لرینین حاضر اولماقلارینی طلب ایتمیشلر

آمریکادا

آمریکادا ٤٠٠ مین داش کومور معدنلرینین ایشچیسی اعتصاب ایتمیشلر

دورت خارجی وزیرلر شوراسیندا

نوامبرین ١٤ ده دورت خارجی وزیرلر جلسه تشکیل ویریب و تریستین اساسنامه‌سی باره‌سینده مذاکره اولوندی بو جلسه ده سووت اتفاقینین نماینده‌سی مولوتف فرانسه نماینده‌سی نین پیشنهادینا جواب ویریب و هابیله تریستین اساسنامه‌سیندن دفاع ایتمیشدر لاکن آمریکا و بریتانیا نماینده‌لری

فرمانداری تریستده مطلق قوه‌یه مالک اولماقینی قاباقا آتیردیلار . کچن جلسه ده فرانسه نماینده‌سی پیشنهاد ایتمیشدر که تریستده فرماندار کامل اختیاراتا صاحب اولسون .

لاکن مولوتف اظهار ایتدی که قانون وضع ایتمک قوه‌سی ، واجرائیه قوه‌سی گرک دموقراسی اساسلار اوزه‌رینده قورولمالیدیر اونلان اوتری که تریستین استقلالینا بیر لطمه وارد اولورسا فرماندار ایده بیلر که بو دموقراسی قوه‌دن اونون علیهینه استفاده ایتسین هابیله مولوتف اظهار ایتدیکه نظمیه گرکمز فرمانداراین اختیاریندا اولسون لاکن نظمیه رئیسی فرمانداراین پیشنهادی ایله انتخاب اولایلر . بو جلسه بیر نتیجه‌یه یتیشمه‌میش قورتاردی .

گاندی اوروج دوتوبدیر

آلدیغیمیز خبره گوره مستر گاندی اوز غداسینی آرالدیب واظهار ایدیبدیر که مسلمانلار و هندلرین آراسیندا محاربه دوام ایتدیکی قدر اوز اوروجونی دوام ایتدیره‌جکدیر .

قاهره‌ده انگلیس و مصر نماینده‌لری نین مذاکراتی

بوگون قاهره ده انگلیسلر ایله مصرلرین مذاکراتی صدقی پاشانین ایوینده اولاجاقدیر .

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتندا اتفاق رایله رای آلینماق مذاکره‌یه قویولور

نوامبرین ١٥ ده بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتندا اتفاق آراء ایله رای آلینماق یعنی بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین اساسنامه‌سینین ٤ نجی ماده‌سی مذاکره‌یه قویولدی ، بیرمدت ایدی که ارتجاعی محفل‌لر اوز اراده‌لرینی کیچیک و ضعیف ملتلره تحمیل ایتمک ایسته‌ییردیلر . بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین نمره ١ کمسیونیندا استرالیا ، فلیپین ، کوبا و باشقا ارتجاعی دولتلر اتفاق آراء باره‌سینده دانیشدیلار و چالیشیردیلار که اساسنامه‌نین بو ماده‌سی باره‌سینده اشکال تراشلیق ایتسینلر لاکن لهستان نماینده‌سی مخالفت ایتدی

• • •

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین سیاسی کمسیونی بوگون متفقلرین باشقا مملکتلرده اولان سربازلاری باره‌سینده دانیشیق آپاراجاقدیر .

فرانسه کمونیست فرقه‌سینین اجلاسی

آبان آیینین ۲۳ ده فرانسه کمونیست فرقه‌سینین اجلاسی اولمیشدر اجلاسدا فرقه‌نین کاتبی موریس توروز زحمتکشار تشکیلاتلاریندان و بتون فرقه عضولریندن صون سئچگیلرده فعالیت گوستردیکاری ایچون تشکر ایتمیشدر صونرا اجلاسدا آذر آیینین ۳ نده باشلاناجاق سئچگیلرده داها آرتیق فعالیت ایتمک ایچون کمونیست فرقه‌سی عضولرینه خطاب بیر بیانیه نشر ایدیلمیشدر بو بیانیه‌ده فرانسه کمونیست فرقه‌سینین فعال عضولریندن تقدیر اولونوب و قید ایدیلمیشدر که خلق غلبه گونینی آلقیشلاییر خلق فرانسه اولکه‌سینین قارشیسندا دوران بوگونکی سیاستی دوشونور و هابئله دنیاده گئدن آزادلیق اقتصادیات و صلح جریانلارینی داباغشی حس ایدیر فرانسه لیلر کمونیست فرقه‌سینین بو اساسدا اولان سیاستنی داها یاخشی حیاته کئچیرمگی‌ده بیلیرلر اودور که اونلارین کمونیست فرقه‌سنه آرتیق ایمانلاری واردر . کمونیست فرقه‌سی ایسه بونلاری حیاته کئچیرمک وظیفه‌سنی شرفله یئرینه یئتیرمگی عهده‌سنه آلیر فرانسه کمونیست فرقه‌سی اوز فعالیتلریله تمامیله اثبات ایتمیشدر که اونون برنامه‌سی آزادلیق و ترقی اساسیندا اولان برنامه‌در . کمونیست فرقه‌سی ده بو برنامه‌نی دوام ایتدیره‌جکدر بو سیاسته کمک ایتمک ایچون همکارلیق لازم اولدوغوندان فرانسه کمونیست فرقه‌سی بو ایشلرده فرانسه سوسیالیستلریله همکارلیقا حاضردر .

آبادان کارگرلری آزادیخواه‌لارین بیرلشمه‌سین تبریک ایدیرلر

تهراندا نشر اولان ظفر روزنامه‌سی آبان آیینین ٢٤ نده ٣٩٦ نجی شماره‌سینده آبادان کارگر و زحمتکشلریندن گلن تلگرافی درج ایتمیشدیر ، تلگرافدا آبادان کارگر و زحمتکشلری دموکراتیک فرقه‌لرینین ائتلافلارین صمیمیتله تبریک ایدیب و آزادیخواهلارین بیرلشمه‌سینی ایراندا دموقراسی یاراتماقا اساسی عامل بیلیرلر

یازیچیلارا

محترم یازیچیلاردان خواهش اولونور یازدیقلاری مقاله‌لاری مرکب ایله و آیدین یازسینلار تا روزنامه اداره‌سی و مطبعه‌نی اشکالا دچار ایتمه‌سینلر .

اعلان

سووت کتاب مغازاسیندا (ستارخان خیابانی) آذربایجان دیلینده تازا کتابلار ساتیشا بوراخیلمیشدیر .

۱) ستالین ـ اثرلری ۱ نجی جلد .
۲) ستالین ـ دیالکتیک و تاریخی ماتریالیزم حقینده .
۳) م . غورکی ـ سئچیلمیش حکایه‌لر .
۴) نظامی گنجوی ـ یئددی گوزه‌ل .
۵) رسول رضا ـ وفا .
۶) حسین مهدی ـ اودلی قلینج .
۷) بارتو ـ مکتبلی .
۸) قوربانوف ـ ایگیت .
۹) ساریوللی ـ گنجلیک عشقی .
و هابئله آذربایجان مجله‌سی ۹ نمره .

سووت کتاب مغازاسی

دقت

بو یاخین گونلرده تبریزین سینمالاریندا بویوک بدیعی سووت فیلمی « آند » گوستریله‌جکدر . گورمکدن غفلت ایتمه‌یین

تسلیت

تبریزده‌کی سووت مکتبی مدیریت ومعلملر هیئتی مکتبین ۳ـ نجی کلاس شاگردی عیسی علی‌زاده نین بدبخت حادثه نتیجه‌سینده فوتی مناسبتیله مرحومین والدینینه اوز کدر و تأسفینی بیلدیریر .

تسلیت

تبریزده‌کی سووت مکتبی شاگردلاری مکتبین ۳ ـ نجی کلاس شاگردی عیسی علی زاده نین بدبخت حادثه نتیجه سینده فوتی مناسبتیله مرحومین آتا ـ آناسینا اوز کدر وتأسفلرینی بیلدیریر .

یکشنبه گونی آبان آیینین ۲۶ سیندان باشلایاراق

سینما « همای »

بویوک شاعر آبایین حیاتینا حصر ایدیلمیش

سووت فیلمی

((آبایین نغمه‌لری))

اعلان

سووت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشینه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آستاخووسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر .

سووت مریضخانه‌سینین مدیریتی

فتحی خشگنابی

عشق و محاربه !
یا
آلکساندرین خاطره‌لری

-۱۸-

هیتلر بزیم نژاد مسئله‌سینی قاباغا چکیب دنیانین بیر « عالی نژاد » ین حکومتی آلتیندا اداره اولونماسی آرزوسینده در ، بئله‌لیکله ، بوتون بشریت کوله لیکه و ژرمن نژادینین اسارتینده حیوان سورولی اولور .

هیتلریزم مدنیت و معارفی خصوصی بیر عدوّیه ، یادلاها دوه‌قوروسی اکثریته دویول = لاییه‌لره ا یاغلی بولیر ،

هیتلریزم ملتلرین مدنیت و تاریخینی آرادان آپاریب ، وحشیتی ، فقر و فلاکتی اولون یئرینده قویماق ایسته‌ییر .

بوگیمی بیر رژیم تربیه‌سی آلتیندا اداره اولونان عسگرلردن نه اومماق اولایلر ، اونلار آلمانی هامودان یوکسک بیلیب اوزگه ملتلری تحقیر ائدیرلر . اونلار اوزلرین مکه‌دن کوزی یالچیقلی گلمیش حساب ائدیرلر .

فاشیزمین ماهیتین شوروی ملتلری هامودان آیدین دوشونور ، اونلار ، الده ایتدیکلری یئرلری اودلاییب ، داملاری اوچوردوب آداملاری عمومی قتله یئتیریرلر ، اونلارین توره‌تدیکلری جنایتلر بشریت تاریخینین ان قارالی صحیفه‌لرین تشکیل ویریر . بونو شوروی ملتلری گورور ، شوروی ملتلری فاشیزمین تهلکه‌لرین ، تحقیرلرین گوروبر ، اونلارین تجاوزلرینه معروض قالیب محاربه‌نین آغیرلیغی اونون بویونا دوشمیشدر .

بیز بونلارین حسابین چوخدان یاپیردیک ، بیز اولده‌ت دنیانی کوله‌لیگه سالماق ایسته‌ین فاشیزمی و اونو قوجاقیندا

بئجره‌ن امپریالیست خاصیتلی بشریت دشمنلرینی تانی ییریق . لاکن گئنج ـ یا تئز اونلارلا حسابلاشماغیمیز دا آیدیندر ، بشریت اونلاری محاکمه ائده‌رک ابدی اولاراق بوغلیغا محکوم ائده‌جکدر .

• • •

تانیا ! . . .

گئجه یاریسی در ، مطلق بیر ساکتلیک حکومت ائدیر ، هریئر ساکتدر . یولداشلاریم استراحت ائدیرلر . منجه اونلارین چوخی یاتمیشدر . لاکن نه دیمک اولار ؟ اولابیلر که منیم کیمی آییقلیق چکنلرده اولسون ، من بیر کامیونین اوطاغیندا یاتمیشام ، سنه یازدیغیم مکتوبلارین بیر چوخی جیبیمده در ، ائچه گوت بوندان قاباق یازدیغیم شعرلری یئنی‌ده‌ن اوخوبورام ، اونلاری من کئچمیش خاطره‌لریمیزین باره‌سینده یازمیش ایدیم . یادیندادرا سنینله گئنده یاشاردیق ، اوزمان هرایکیمیز آزاد جاسینا س... گئنده‌ده یاشاییردیق و هئچ وقتده بو کیمی گونلر له اوز اوزه گلمگیمیزی بیلمیردیک .

• • •

اولدوزلی پارلاق بیر گئجه در ،
من صنگردن سکوته دالمیش کائناته باخیرام . گوزه‌ل بیر گئجه !
یالنز من و منیم خیاللاریم !

• • •

بودر ، کئچمیشده ، سنینله کئچیردیگیم شیرین خاطره‌لری ، سنی ، خوشبخت گونلریمیزی . . . هاموسینی خاطرلاییرام . . . سنی هئچ وقتینده اونودا بیلمه‌مکیم آیدیندر .

• • •

چوق وقتلر ، سنیله بیرلیکده او گوزه‌ل گئجه‌ین سووید لری آلتیندا ، یای گئجه‌لرینین سماسینده ایشیقلی آی پارلایان زمانلاردا ، من گئدین باغلاریندان سنه قیزیل گللر دره‌ردیم . . .

• • •

یادیندادر ؟ بیرگون سیزه گلدیم .
سن اوز کیچیک باجین روزا ایله اوتورمیشدون ، یوشکینین عکسینی سنه ویردیم .
سن اونا باخیب گولومسه‌ییردون . . .

• • •

چولدمن دوریب گئیردیگیم تخود کوللارینی قورکی‌نین کتابلارینین بیرینین اوستونده یئتیردیک . یادیندا در؟ یادیندادر؟ . . .

• • •

پوشکینین بیزیم قارشیمیزدا سکوت ایتمیش ایدی .
قورکی حیات میدانیندا قهرمان بیر مبارز کیمی ، هرایکیمیز معصوم بیر اوشاق کیمی دورمیشدیق ،
منیم چیغلادیغیم تخودلار آرتیق ایدی ،

• • •

یادیندادیر ؟ سنیله سو گئیرمگه گئتمیش ایدیک ،
سنون گوزه‌لی من پیامه‌دن سیندیردیم . سنون های‌هایله آغلاماغینی من ایندی ده اونوتمامیشام .

• • •

بو ساده خاطره‌لر ، اوشاقلیق خاطره‌لریمیز ، بیزیم نظره‌میز ده اولدیقجا دادلی در . ایندی دشمنه کین و غضبله باخان یوصاف و ایاز گوبلریمیز
کدرلەنیب ، داها آزاده‌یلدر . بیز اونو آزاد ائده‌ک . . .

• • •

اولدوزلی و پارلاق بیر گئجه در .
من صنگردن سکوته دالمیش کائناته باخیرام . . .

• • • •

• • • •

صلح اوغروندا

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

برستیزین آرتماقدان اوتری باش‌وزیر «اتلی» نی انگلیس نماینده‌لر هیئتینین ریاسته انتخاب ایتمیشدی اونا گوره انگلیس خارجی ایشلروزیری «بوین» آوغوستین ۱۲ سینده‌ن قاباق پاریسده حاضر اولا بیلمه میشدی.

«اتلی» و «بوین» کارگر فرقه سی آدینا انگلستاندا حکومت ایدیرلر ولی حقیقتده بونلار امپریالیست نقشه لری‌نین اجراچیلاری درلر. کچمیش اوقتیابر آیئین اوایلینده انگلستان کارگر فرقه سی نین کنگره‌سینده فعلی حکومتین سیاستی فاشیست اسپانیا حقینده، گوزله نیلمز بیراکثریت و بویوک بیرهیجان و نفرتله رداولدی بو واقعه گوستریرکی بوی نین خارجی سیاستده تعقیب ایتدیگی خط حرکت انگلیس ملتی طرفیندن تصویب اولمور.

بو شکست مترقی نهضت لری بوغماق فکرینده اولان و امپریالیست نقشه لری هر جوره اولور اولسون حیاته تطبیق ایتمگه چالیشان انگلیس دیپلوماتلاری ایچون معنالی بیرجوابدر.

انگلیس‌لر آوروپادا

اوقتیابرین ۲۳ نده انگلیس خارجی ایشلر وزیری «بوین» انگلیس حکومتی نین عمومی سیاستی باره سینده عوام مجلسینده بیر گزارش ویردی. بو نطق آمریکا خارجی ایشلر وزیری «برنس» و سوویت خارجی ایشلر وزیری مولوتوفون نطقلریندن صونرا ایراد اولدوغونا گوره بوین ین ان مهم نطقی حساب ایدیلیردی. بو نطقده دیمک اولار که بوین انگلیس حکومتی نین سیاستین اوزاق شرقده اندونزیا و چین حقینده، یاخین و اورتا شرقده ایران، فلسطین و داردانل باره سینده و آوروپادا آلمان، اتریش، فرانسه، تری یست و یونان خصوصیندا تشریح ایدیر. بورادا بیز انگلیس لرین آوروپا اولکه لرینده ایره‌لی سوردوگی سیاست حقینده دانیشا جاییز.

عمومیتله بوی نین نطقیندن بئله معلوم اولور که انگلیس زمامدارلاری کئچمیش دنیا محاربه سیندن صونراکی دورده مغلوب آلمانیا باره سینده مرتکب اولدوقلاری سیاسی اشتباه‌لاردان عبرت آپارمامیشلار.

چونکه «بوین» اوز داکلادیندا برنسین اشتوتگارتدا سویله دیگی تحریکانی نظریه نی، آلمانیانی «قدرتلندیرمك» خصوصیندا، تایید ایدەرك، آلمانیا اقتصادی گله‌جگی حقینده دئمیشدر که «بیز پوتسدام معاهده‌سی نین انگلستان ایچون نامساعد اولان قسمتلرینی اجرا ایتمگه حاضر دگیلیز. بیز آلمانیانین گله‌جکده آوروپانین اقتصادی حیاتیندا عهده‌دار اولدوغی بویوك و اهمیتلی رولا اینانیریق...»

پوتسدامدا قبول اولونان، آلمانیانی دموقراتلاشدیرماق و آلمانیادا نازیسمی کوکوندن قازماق، قرارلاری عمدا اجرا ایتمه‌مك و سوسیال دموقرات ماسکاسی آلتیندا کئچمیش فاشیست دسته‌لرین و «اس.اس.» یا «اس. آ.» لارین معروف مرتجع «شماشر» ین رهبرلیگی آلتیندا مترقی فعله حرکاتینه قارشی مبارزه ایتمك مقصدیله، مجهز ایتمك تمامیله اثبات ایدیر که انگلیس حکومتی بیرینجی دنیا محاربه سیندن صونراکی دورده هیتلری گوجلندیرمك و آلمان آغیر صنایعینین بر پا و تقویت ایتمك سیاستی ینی دن تعقیب و تکرار ایتمکده در.

آلمانیا مسئله سی آوروپا (امنیت) و «تهلکه‌سیزلیك» مسئله سی حساب

اولور. آوروپانین صلح سوویت خلقلری انقلوساقسونلار آلمانیا سینداکی حکم سورەن فعلی شرایط دن وحشتده درلر. آلمانیا بوخلقلرایچون همیشه بدبختلیك و مصیبت منبعی اولموشدر اونا گوره بو مغلوب ایدیلمیش بریتیجی نین دیشلرین چکمه‌دن اونی آزادصورتده بوراخماق دنیا ایچون ینی بدبختلیك‌لر و ینی مصیبت لرین یارادیلماسینه امکان ویرمك دیمکدر.

انگلیس سیاستی آوستریانی (اتریش) مرکزی اوروپادا دائمی آشوب مرکزینه چویرمك ایستیر و آوستریادا خلق خصوصیله فعله مترقی حرکاتین بوغماق نتیجه سینده بو اولکه نین هیتلر آلمانیاسینین قوجاغینا دوشمه سینه مساعد شرایط یارادان «شوشنیگ» کیمی اینانیلمیش عامل لرین تقویت ایتمك و اونلار ایچون آزاد فعالیت محیطی یاراتماق، انقلوساقسونلارین بوخطرلی نظریه لرین اثبات ایتمکده در.

انگلیس حکومتی محاربه دن اولکی دورده بالقان اولکه لرینده آپاردیقی سیاستدن ال چکمك ایسته‌میر محاربه دن اول آوروپانین بو مهم منطقه سی انگلیس لر ایچون اقتصادی نظردن بویوك و منفعتلی بیر بازار، سیاسی نظردن سوویت دولتی علیهنه حساس تکیه گاهلارا تبدیل اولمرشدی محاربه دوریندە بو اولکه‌لر آلمانیا طرفیندن اشغال و آغیر مصیبت لره معروض قالمیشلار.

محاربه دن صونرا بواولکه‌لرده ازیلمیش خلقلر دموقراتیك حکومت لر یاراتماغا موفق اولمیشلار. ایندی خلقلرین آزادلیغینا قارشی باش قالدیران سیاستمدارلار بو وضعی گورمك ایسته میب و بورادا اوز کئچمیش موقعیت لرین الده ایتمك ایچون چالیشماقدادرلار.

داخلی خبرلر

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

شنبه گونی ۲۵ر۸ر۲۵ ده ۳ ساعت یاریم گون اورتادان صونرا، قبلی دعوت اوزره بوتون تبریز مکتبلری‌نین ۳ نجی ابتدائی قلاسلاری معلم‌معلمه‌لری و بیر نئچه نفر مدیرلرایله بیرلیکده مدنیت ایوی سالونینده‌دا حاضر اولاراق آنا دیلینده تالیف ایدیلمیش ۳ نجی درس کتابینین مندرجاتی و اونون نقیصه لرینین رفعی خصوصیندا مذاکره ایتمیشلر در.

* * *

۱- مدرسه‌لرده علمی درس‌لرین، عمل و تجربه ایله یاناشی گئتمك مقصدیله، بوندان صونرا تنظیم اولونوش پروغرام اوزه‌ریله بوتون اورتا مکتب‌لر محصل‌لری حین لزومدا اوز معلم لریله بیرلیکده فردوسی مدرسه‌سینین فیزیق و شیمی لابوراتوارینا استفاده ایچون مراجعه ایده جکلری تبریز معارف اداره‌سی طرفیندن قراره آلینمیشدر.

۲- نئچه گون قاباق سعادت مکتبی بناسینده معارف رئیسی آقای دیبائی‌نین حضوریله (مدیرلر شوراسی) تشکیل تاپاندان‌صونرا، معارف، تعلیمات و هابئله مدرسه‌لرین نواقصی باره‌سینده نتیجه‌لی مذاکره ومشاوره‌لر ایدیلمیشدر.

۳- «ملی اورکستر» مدیرینین دعوتی اوزه رینه فردوسی اورتا مکتبی اوغلانلار دانشسراسی وصنعت مدرسه‌سی محصل‌لری ایچون‌خصوصی اولاراق موقع تماشایه قویولان طنطنه لی قونسرتی تماشا ایتمك ایچون «ملی اورکستر» سالونینا گئتمیشاردی.

صونسیز بیر تاریخ

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

مکده در: مذاکره ایدیلر، مذاکره لر قطع ایدیلیر، ینی‌دن مذاکره یه باشلانیر، و بو مدت ظرفنده انگلیز عسکرلرینین ینی واحدلری مصره‌پیاده ایدیلیر. اون‌مینلرجه آلمان اسیرلری انگلیز مهندس واحدلری و مین لرجه عمله فعلی حالدا انگلیز سربازلاری ایچون‌اولکه نین سوق‌الجیشی نقطه لرینده ینی سربازخانه لر تیکیرلر.

انگلتره‌نین مصرده کی تقریبا ۲۰۰ مین نفرلیك اوردوسی هیچوجهیله اورادان گیتمك فکرینده دگلدر.

مصرلی و خارجی مطبوعاتین قید ایتدیگینه گوره بو اوردو اورتا و یاخین شرقده اولان انگلیز قوه‌لرینین ضربت واحدینی تشکیل ایتمکده در.

انگلیزلرین مصرده نظامی بنالاری، مصر انگلیز مذاکره لرینین و انگلتره و هابئله انگلیزلرین یاخین و اورتا شرق حقینده کی پلانلارینین حقیقی ماهیتنی آیدینلاشدیریر. انگلیز نماینده لرهیئتی، مذاکره‌لرین ضمنینده بیز انگلیز مصرلی «مشترك دفاعی» قومیسیون پلانی تقدیم ایتمیشدر. مصر افکار عمومیسی، انگلیز ارکان حربی طرفیندن ایره‌لی سوروان بو تکلیفی عصبانی لیکله ردایدیر. مصرین نفوذلی فرقه‌سی اولان «وفد» پارتی سی صون بیانیه‌سینده اعلام ایدیر که بو پلان مصره اوردوسونون، خوارلارینین و مالیه‌سینین قونترولینی انگلیز لرین الینه ویرمه‌سینی تحمیل ایدیر. انگلیز‌مصر نظامی اتفاق حقینده مصرین سیاسی محفل لرینین نظرینجه بو اتفاق بوتون یاخین شرقده عل آزادلیغینی انگلیزلره بیراخاجاق و حیابین صونوندا انگلتره ایله هر باشقا بویوك حکومت آراسیندا واقع اولاجاق محاربه ده مصرده اجبارا داخل ایدیله‌جکدر.

مصرده، انگلیزلرین تقاضالاری بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی اساسنامه‌سی ایله مغایر اولماسی سویله‌نیلیر مصر افکار عمومی سی باسقی سی آلتیندا صدقی پاشا بو تکلیف لری رد ایتمگه مجبور اولموشدر.

بونلا برابر صون زمانلاردا، مصر باش وزیرینده انگلیز لر ایله دوزه لیشمگه آیدین بیر تمایل گورولور.

انگلتره دیپلوماسی سی، ضعیف عصب لره مالك اولان مصر دیپلوماتلارینی «محاربه تهلکه سی» ایله قورخودور و اونلاری انگلتره ایله ینی بیر معاهده عقد ایتمگه اغوا ایدیر بیر آیدان بری صدقی پاشا قابینه سینده دوام ایده‌ن بحران ایسه اورادان گلمکده در. مصر باش وزیری‌نین بیر نئچه گون لندنده اقامت ایتمك فکرینده اولدیغی سویلنمکده در.

اونا نظرا «تایمز» صدقی پاشا یا بیر «انگلیز ـ مصر منفعت لرینین مشترك اولماسینی درك ایده‌ن هوشلی و قدرتلی دلال» و مصر نماینده لیك هیئتینین بعضی عضولرینین «افراطی» تقاضالارینا مقاومت گوستره‌ن تصدیقی اعطا ایدیر.

شك‌سیز اولاراق لندنده بوصدقی‌پاشانین مسافرتی انگلیز‌ـ مصر مذاکره لرینی انگلتره تقاضالاری ایله اویغون بیرمعاهده نین امضالانماسی ایله نتیجه ایده جگی اومولماقدادر.

تسلیت

آذربایجان ملی اورکستری‌نین بوتون ایشچیلاری بو وسیله ایله ملی اورکسترین سولیستی و استعدادلی آرتیستی مرحوم **آقای عیسی علی‌زاده‌نین وقت‌سیز** اولومی مناسبتیله اولون عائله‌سینه تسلیت و باش ساغلیغی ویریر.

رومانیادا مجلس سئچگیلری

اول صحیفه‌دن بقیه

رومانیا دموقرات جبهه سی ۱ میلیون ۳۰۰ مین عضوه مالك اولان «کارگر اتحادیه‌لر» ی، ۱ میلیون بش یوزمین نفرلیك «اکینچیلیك جبهه‌سی»، ٤ یوز مینه یاخین عضوی اولان قومونیست سوسیال دموقرات و «ناسیونال تسارانیست» فرقه‌سیندن آیریلمیش عنصرلردن مرکب‌در.

بو حکومت ایش اوستونه گلدیکدن بری بوتون اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ساحه‌لرده مهم وجدی‌دموقراتیك اصلاحات ایتمگه موفق اولموشدور. ۲٦، ۰ دن بری رومانیادامورد بحث اولان ارضی اصلاحاتی بوحکومت اقتداری اله آلدیقدان ٤ آی صونرا حیاته کئچیرمگه موفق‌اولموشدر. «غروزا» حکومتی ۱٫۷۰۰ مین هکتار یری کندلی‌لر آراسیندا تقسیم ایتمیشدر.

لاکن بوحکومت اقتدار موقعینه گئچدیکدن صونرا رومانیا مرتجع لرینین واونلارین خارجی حامی‌لرینین مخالفتینه معروض قالدیلار.

بیرنجی جهان محاربه سی ایله ایکینجی جهان محاربه‌سی آراسینداکی ایل‌لرده، رومانیادا دیقتاتورجاسینا حکومت ایدیب، بوتون دموقراتیك نهضت لرین کوکینی قازان و رومانیانی هیتلر آلمانیاسینین قوجاغینا آتمیش اولان فرقه‌لر واونلارین باشچی‌لاری، ۱۹٤۵ نجی ایلدن بری دائمی اولاراق انگلیز‌ـ آمریقان‌مرتجع محفل لری نین حمایتی آلتیندا خلق جبهه‌سینه دایانان غروزا حکومتی‌ایله واونون اجرا ایتدیگی بوتون‌اصلاحات ایله مخالفت گوستریمیشلردر.

رأی لرینده «براتیانو» و «مانیو» نی داشیان «ناسیونال تسارانیست» و «ناسیونال‌لیبرال» فرقه لری درلر و اصطلاحا «تاریخی فرقه‌لر» آدلانیرلار.

بونلار رومانیا بویوك فئودال لاری و بویوك سرمایه صاحبلری نین فرقه‌لری اولوب بوتون خلق حرکت لری نین ودموقراتیك اصلاحاتین قاتلی دشمنی درلر.

بوفرقه‌لرصون ایکی ایل ظرفینده اوز غرض‌کار خط حرکت‌لری اثرینده عضولرینین مهم مقدارینی الدن ویرمیشلر.

رومانیا خلقی اونلارین ماهیتین یاخشی تانیدیغی ایچون «براتیانو» و «مانیو» اوزنفوذلارینی بوسبوتون الدن ویرمیشلردر.

بو «دموقراسی» مدافعلری، قادینلارا، افسرلره و سربازلارا رأی حقی ویرمیش اولان ینی انتخابات قانونی ایله مخالفت ایتمکده‌درلر.

اونلارین عقیده سینجه قادین و اوردو سیاست ده اشتراك ایتمه‌ملی‌در بو فرقه لرین ممثل‌لریندن ایکی نفر موسقوا قونفرانسیندان صونرا، رومانیا قابینه سینه داخل ایدیلدیگی حالدا، اونلار ینه‌ده بوتون ساحه‌لرده خرابکار لیقلارینا دوام ایدیر و رومانیا حکومتینین ایشلرینی لجن مال ایتمکدن چکینمیرلر.

صاباح کی سئچگی لر رومانیا خلقینین بو خلق دشمنلرینه قارشی نه کیمی دویغولار داشیدیغینی گوستره‌جك و ینی رومانیانین اونلارین دفاع ایتدیکلری «غربی دموقراسی» ایله ایندی رومانیادا حکم‌سوره‌ن «شرقی‌دموقراسی» مودل‌لریندن هانسینی سئچه‌جگینی گوستره‌جکدر.

ع. محمدکاری

پارلمان چولیندن قالخان بیرسس

بعضی وقت انگلستان مجلسینده انگلیس قوشونلارینین یوناندا حضوری تنقید اولونور واستیضاح‌لار ایدیلیر. بو تنقیدلر ایله بیل تاختاقیچا بیر میللی ویربرسان هیچ بیر تاثیر باغشلامابیر. بونیله بئله تنقید اولونور و بو ایش انگلیس پارلمانی قاعده‌لری اوزره کئچیب گیدیر. مثلا:

اوقتیابرین ۸ نده مجلس بیرداها حکومتدن سوروشدی که نهایت قوشونلارین یونان‌دان چیخاراجاقدرلار یا یوخ؟

بو سوالا اولدیقجا دیپلوماتیك بیر جواب ویریلدی و معناسی‌دا بو ایدی که انگلیس حکومتی قوشونلارینی یوناندان چیخارماق نیتینده دگل، اونین صاباحی انگلیس «فعله حزبی»، نماینده‌لریندن «واربی» انگلیس خارجی ایشلر وزیری بوینین یوناندا تعقیب ایتدیگی سیاستی تنقید ایتمیش و اونی استیضاح ایده‌رك دیمیشدر:

«انگلیس قوشونلاری یوناندا قالدیقی حالدا و خارجی ایشلر وزیری اقلا اطمینان ویرمه‌ییز که بوقوشونلار یونان حکومتدن پشتیبانلیق ایچون ایشله دیلمه‌سین.»

خارجی ایشلر وزیرلیگی نماینده‌سی «هکتور مکنل» تلەسەرك بیان ایتمشدرکه:

«یونان حکومتی اوز سیاسی دشمنلریندن انتقام آلیر بو هیچوقت اولمیاجاقدر که انگلیس قشونلاری بو حکومتدن پشتیبانلیق ایتمه‌سین.»!!

بو جواب آدامین یادینا «گیزدیلین باج» اویونینی سالیر. بوگون بوتون دنیا بونی بیلیر که انگلیس‌قوشونلارینین یوناندا قالماسندان مقصد یونان مرتجعلرینه خلقی ازمك امکانی ویرمکدر اگر یونان سلطنت طلبلری انگلیس قوشونلارینین کمگی اولماسایدی یونان‌آزادیخواهلارینی مغلوب‌ایده‌بیلمه ایدیلر شاید اوندا بو قوشونلار یونانی ترك ایده‌ایدی انگلیس مجلسینده‌یونان موضوعندا اولان استیضاح‌لار چولده قالخان بیر سس کیمی‌در بو استیضاحلار انگلیس افکار عمومی‌سینی عکس ایتدیرمه‌ییر حالبوکه عمومی افکار انگلیس دایره‌لرینین یوناندا تعقیب ایتدیکاری دموکراتیك سیاستدن راضی دگلدر.

«ینی‌عصر مجموعه‌سیندن»

محصل‌لر «داغچیلیق» درنگی

جمعه گونی ۲٤ر۸ر۲۵ ده اوغلانلار دارالمعلمین و فردوسی مکتبی، محصل‌لریندن تشکیل‌تاپان «داغچیلیق» درنگی عضولری اوز معلملریله بیرلیکده ساعت ۸ یاریمدا داغ یولیله شاهگولیندن (پنه وا) گندینه عزیمت و اورادا ایکی‌ساعت یاریم استراحت ایده‌ندن صونرا، چاوان گندینه گئتمیش و آغ بوقوش طریقیله ۲٤ کیلومتر یول طی ایده‌ندنصونرا شهره قاییتمیشلار در. بو داغ سیاحتی ۹ ساعت مدتینده انجام تاپمیشدر. عودتلرینده طبقات الارضه عاید لابوراتواردا استفاده ایچون بعضی معدنی و داش پارچالاری‌دا اوزلریله برابر گتیرمیشلر در.

اداری اعلان

حرمتلی آبونه چیلره‌میزدن تقاضا اولونور اوز آبونه پول‌لارینی ویرمکده تسریع ایتسینلر